

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ” 20 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності «6.0305080. Фінанси і кредит»

на тему: «Удосконалення податкового адміністрування місцевих податків і зборів»

Виконавець:

студентка факультету фінансів та банківської
справи

Горбенко В.А.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Слатвінська М.О.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРУВАННЯ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ.....	6
1.1 Історичні аспекти становлення адміністрування місцевих податків і зборів.....	6
1.2 Сутність процесу адміністрування місцевих податків і зборів та його нормативно-правове регулювання.....	11
1.3 Значення місцевих податків та зборів для місцевих бюджетів.....	18
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА І ПРОБЛЕМАТИКА АДМІНІСТРУВАННЯ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ.....	24
2.1 Оцінка дієвості впровадження місцевих податків та зборів.....	24
2.2 Аналіз впливу місцевих податків і зборів.....	28
2.3 Організація та проблематика адміністрування місцевих податків.....	40
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРУВАННЯ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ В УКРАЇНІ.....	51
3.1 Зарубіжний досвід адміністрування місцевих податків і зборів та його імплементація.....	51
3.2 Напрями вдосконалення системи адміністрування місцевих податків і зборів в Україні.....	58
ВИСНОВКИ	65
Список використаних джерел.....	68
Додатки	

ВСТУП

Місцеві податки і збори у сукупності податків, що справляються в Україні, займають особливе місце. Їхня специфіка полягає в тому, що на відміну від загальнодержавних податків, чинним законодавством визначено тільки види місцевих податків і зборів, їхні граничні розміри, платників та порядок розрахунків. Основною його метою є сприяння реалізації податкової політики держави в процесі виконання дохідної частини бюджетів різних рівнів. Від ефективності податкового адміністрування залежить не лише фінансовий стан держави, а й добробут усього суспільства.

Адміністрування податків і зборів є динамічним процесом. Якість його виконання характеризує діяльність органів державної фіскальної служби, з використанням визначеного інструментарію з реалізації державної податкової політики щодо здійснення митно-податкового контролю. До того ж це особливий вид податкової діяльності, постійна й необхідна її складова, організація якої зумовлена, у першу чергу, потребами державної фіскальної політики .

Актуальність теми "Адміністрування місцевих податків та зборів" зумовлюється необхідністю подальшого вдосконалення місцевого самоврядування і його матеріально-фінансової бази, розвитком податкових відносин, складовою частиною яких є місцеві податки і збори. Ще більшої актуальності вона набуває в умовах кризових явищ, зумовлених внутрішніми та світовими фінансово-економічними кризами, коли недостатнє надходження податкових платежів до бюджету може стати причиною дефолту держави.

Необхідність перетворень для всього механізму адміністрування місцевих податків та зборів вимагає здійснення аналізу і узагальнення теоретичних, історичних питань місцевих податків і зборів, розробки єдиного концептуального підходу до місцевого адміністрування і його належного законодавчого закріплення, вдосконалення системи місцевих податків і зборів з метою її стабілізації. Саме це і спонукало до написання дипломної роботи на тему "Удосконалення адміністрування місцевих податків та зборів".

Метою роботи є дослідження діючої системи адміністрування податків і збо-

рів, оцінка їх результативності та розробка рекомендацій щодо їх подальшого вдосконалення.

Для досягнення цієї мети були поставлені такі *завдання*:

- дослідити історичні аспекти становлення адміністрування місцевих податків і зборів;
- розкрити сутність процесу адміністрування та його законодавчо-нормативне забезпечення;
- висвітлити роль місцевих податків і зборів у дохідній частині місцевих бюджетів;
- оцінити дієвість впровадження місцевих податків та зборів;
- проаналізувати вплив місцевих податків і зборів;
- розглянути проблемні аспекти адміністрування місцевих податків;
- імплементація зарубіжного досвіду до вітчизняної системи адміністрування;
- зафіксувати напрями вдосконалення системи податків і зборів.

Об'єктом дослідження даної теми є процес адміністрування місцевих податків та зборів в Україні.

Предметом дипломної роботи є теоретичні та практичні аспекти податкового адміністрування місцевих податків і зборів.

В науковій літературі проблеми, пов'язані з адмініструванням місцевих податків та зборів потребують подальшого розгляду. Над проблемними питаннями, які перебувають у центрі уваги багатьох вчених щодо ролі місцевих податків і зборів працюють багато українських вчених. Зокрема, дослідженню основних проблем, що виникають в процесі адміністрування місцевих податків і зборів присвячені праці багатьох вітчизняних науковців, серед яких М. Бескид, І. Кушал, Л., Простебі, А. Василенко, А. Ібатуліна, А. Крисоватий, Л. Тарангул. Вивченням питання історичного розвитку податків займалися: С. В. Степаненко, С. Н. Антонюк, В. М. Феценко, Н. О. Тимочко, В. М. Мельник. Дослідженням змісту поняття податкового адміністрування в Україні займалися: В. Л. Андрущенко, П. К. Бечко, В. П. Вишневський, Т. О. Дулік, І. П. Житня, Т. І. Єфименко, Т. Д. Ліпіхіна, В. М. Мельник, Л. Я.

Новосад, С. П. Позняков, В. В. Попова, А. О. Селіванов. Окремі аспекти застосування зарубіжного досвіду для підвищення ефективності адміністрування в вітчизняній системі розглядалися у працях В. Л. Андрущенко, О. М. Бандурки, О. Д. Данилова, М. І. Карліна, В. І. Теремецького, Н. М. Ткаченка. А також зарубіжні дослідники - Б. Аллан, Ш. Бланкарт, Мертон Роберт, Дж.Е. Стігліц і інші.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Основні положення і висновки роботи апробовані на підсумковій конференції «Сучасні проблеми розвитку економіки України» (м. Одеса, ОНЕСУ, 2019) з докладом «Проблемні аспекти податкового адміністрування в Україні».

При написанні дипломної роботи були використані наступні методи дослідження: метод аналізу в першому розділі для розгляду історичних аспектів становлення, значення та сутності процесу адміністрування; економіко-статистичний та графічний – у другому розділі для оцінки обсягів, динаміки та структури адміністрування місцевих податків та зборів, побудови графіків, таблиць та діаграм для наочного оцінювання стану та дієвості адміністрування; метод порівняння використовувався у аналізі зарубіжного досвіду; при визначенні проблемних питань та основних напрямів вдосконалення використовувалися методи логічного узагальнення, системно-функціонального методу; методи узагальнення, систематизації та класифікації використовувалися для третього розділу та висновків.

Теоретичною й методичною основою дослідження є розробки вітчизняних та зарубіжних учених щодо удосконалення адміністрування податків та зборів.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативні акти України з питань адміністрування та офіційні матеріали Державного комітету статистики України, праці вітчизняних і зарубіжних учених, матеріали науково-практичних конференцій, наукова періодична література та інформація отримана з мережі Інтернет.

Структура та обсяг дипломної роботи. Дипломна робота викладена на 75 сторінках друкованого тексту, ілюструється 7 рисунками і 8 таблицями та складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел із 80 найменувань і 7 додатків.

ВИСНОВКИ

1. Встановлено, що сучасне адміністрування податків, на противагу описаним історичним етапам, передбачає розгалужену систему обліку, звітування, аналізу та перевірки даних, що базується на використанні інформаційних технологій. Загальні підходи до обліку та контролю при цьому збережені, однак методика їх реалізації зазнала значних змін. Розвиток адміністрування податків відбувається еволюційним шляхом. Значною мірою його сучасна методика збігається з використовуваною раніше. Однак, на відміну від аналізованих періодів, сучасний етап розвитку адміністрування податків характеризується активним удосконаленням процесу управління справами податків шляхом всебічного використання автоматизованих та інформаційних систем.
2. Досліджено, що процес створення нормативно-правової основи для врегулювання відносин у сфері місцевих податків і зборів в Україні триває вже двадцять років. За цей час прийнято велику кількість нормативно-правових актів, тому доцільно поділити реформування нормативно-правового регулювання місцевих податків та зборів на три етапи: 1) початковий (1990-1995 рр.); 2) проміжний (1996-2010 рр.); 3) поточний (2010- і дотепер). Важливою подією на шляху до покращення нормативно-правового регулювання місцевих податків та зборів стало закріплення в Податковому кодексі України принципу стабільності як основної засади податкового законодавства України. Дотримання цього принципу дає можливість суб'єктам господарювання спрогнозувати свої доходи і витрати на найближче майбутнє.
3. Для визначення значення місцевих податків та зборів в податковій системі України ми виділили структурні частини і визначили функції у системі. Кожний елемент виконує свої певні функції, а зв'язки між елементами створюють структуру системи. Податкова система держави є складною системою з багаторівневою структурою. До якої входять елементи, які об'єднуються у підсистеми, та взаємодіють між собою. Вбачається, що податкова система складається з таких компонентів : Податкова система складається із законодавчого, інституційного та

функціонального компонентів. Місцеві податки і збори є частиною податкової системи України, зокрема, її функціонального компоненту. Аналіз функцій, які виконують місцеві податки та збори є дуже важливою частиною дослідження, адже функція є конкретизацією призначення системи. Основними функціями місцевих податків і зборів є: фіскальна, контрольна, регулююча. Додатковими є: розподільча, стимулююча та децентралізуюча.

4. Дослідження сучасної практики функціонування місцевих бюджетів України засвідчує, що засади трансформаційних перетворень сприяли досягненню значних позитивних результатів у здійсненні бюджетної реформи в контексті прийнятих законодавчих ініціатив, реконструкції формування бюджету та механізму міжбюджетних відносин. Однак існування таких загроз, як неготовність місцевих громад до адміністративно-територіальної реформи, відсутність висококваліфікованих кадрів на місцевому рівні щодо ефективного здійснення управління бюджетом, створюють перешкоди до здійснення реформи децентралізації та зміцнення фінансової автономії на місцевому рівні. Ефективне управління місцевими бюджетами в контексті зростання їхньої дохідної частини в умовах трансформаційних перетворень сприятиме підвищенню рівня й якості життя громадян підвідомчих територій, забезпеченню сталого розвитку на місцевому рівні, модернізації бюджетних відносин для зміцнення фінансової стійкості місцевих бюджетів.
5. У результаті проведеного дослідження виявлено, що в Україні гостро постає проблема з високим рівнем концентрації бюджетних ресурсів на центральному рівні. Структура доходів бюджету області свідчить про обмеженість фінансових ресурсів для забезпечення в повній мірі самостійності відповідних бюджетів, що суперечить наближенню до реалізації такої цілі, як децентралізація. Перспективами для подальших досліджень у даному напрямі є проведення ґрунтовного аналізу досвіду європейських країн у формуванні доходів місцевих бюджетів та проведенні децентралізації, а також пошук можливостей його впровадження в Україні. Для підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів необхідно здійснювати своєчасне фінансування видатків, пошук шляхів поси-

лення соціальної, стимулюючої та регулюючої ролі податків. Ці заходи забезпечать прогресивний соціально-економічний розвиток країни та сприятимуть гармонізації інтересів держави та регіонів.

6. Виявлено, що реформування системи місцевих податків і зборів повинно здійснюватися для максимізації та стабілізації доходів місцевих бюджетів, урахування інтересів підприємства, регулювання дій ринкових механізмів та реалізації соціально справедливої фіскальної політики. Місцеві органи влади не мають достатнього впливу на запровадження ставок податків, що дає їм підстави звинувачувати центральний уряд у незадовільній якості послуг, які справляються саме за рахунок коштів місцевих бюджетів. Зростання обсягу місцевих податків і зборів необхідно не тільки через просте збільшення платників податків і розширення бази оподаткування, а й шляхом створення сприятливих умов для оподаткування. Дотримання цих вимог є запорукою створення міцної й стабільної системи місцевих податків і зборів в Україні.
7. З'ясовано, що в розвинених державах передбачена можливість застосування значної кількості місцевих податків (Швеція, Данія, Велика Британія, Іспанія, Фінляндія). Місцеві податки і збори є основою дохідної частини місцевих бюджетів в державах – членах ЄС. Найпоширенішими місцевими податками є податки на майно (Бельгія, Іспанія, Латвія, Литва, Польща, Словаччина, Словенія). В Україні екологічні податки становлять незначну частину доходів зведеного бюджету, що не відповідає практиці держав- членів ЄС, тому проблема підвищення адміністративної та фіскальної ефективності справляння екологічних податків є однією з базових у формування джерел фінансування природоохоронної сфери загалом та апроксимації до відповідного законодавства ЄС.
8. Вдосконалення адміністративно-правового регулювання місцевих податків і зборів в Україні може відбуватися шляхом боротьби з ухиленням від сплати місцевих податків і зборів, реформування спрощеної системи оподаткування та інституційно-функціональної структури податкової системи, ефективної кадрової політики в органах Державної фіскальної служби та використанні інформаційних технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адміністрування податків, зборів, платежів: навчальний посібник / [В.П. Хомутенко, І.С. Луценко, А.В. Хомутенко] ; за заг. ред. В.П. Хомутенко – Одеса: «Атлант», 2015. – 314 с.
2. Податкова система в Україні: основні етапи її становлення [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://pfor.com/book_405_glava_8_1.3._Podatkova_sistema_v_Ukra%EF%BF%BD.html
3. Податкова система України: етапи її становлення [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://ua.textreferat.com/referat-2620-2.html>
4. Податкова система України: встановлення та розвиток [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://referat-ok.com.ua/podatki-podatкова-sistema/podatкова-sistema-ukrajini-vstanovlennya-ta-rozvitok>
5. Становлення податкової системи України [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://studopedia.com.ua/1_210573_stanovlennya-podatkovoi-sistemi-ukraini.html
6. Адміністрування місцевих податків та зборів [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://pidruchniki.com/10561127/pravo/administruvannya_podatkiv_zboriv
7. Атаманчук Н.І. Місцеві податки і збори в Україні: сучасний стан та перспективи реформування / Н.І. Атаманчук, Д.В. Процюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2015. – Вип. 31. – С.102-105. – (Серія : Право).
8. Воробйов Ю. М. Податкова система України: історія становлення та перспективи розвитку / Ю.М. Воробйов // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. – 2010. -№3. – С. 6-10.
9. Про систему оподаткування : Закон України : від 25 червня 1991 р., №1251- XII : зі змінами та доповненнями : втратив чинність 01 січня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. -№39. – Ст. 112.
10. Кमितь В. М. Правові колізії у податковому законодавстві України та

шляхи їх усунення / В.М. Кмить // Науковий вісник національного університету ДПС України (економіка, право). – 2010. -№1 (48). – С. 209 -215.

11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-17 [Електронний ресурс]: Режим доступу: // www.gada.gov.ua

12. Концепція реформування податкової системи України : від 06 серпня 2014 р. [Електронний ресурс] // Урядовий портал. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/67791473>

13. Адміністрування місцевих податків та зборів [Електронний ресурс]: - Режим доступу : https://knowledge.allbest.ru/finance/3c0b65635a3bc78b4c43b88421216d37_0.html#text

14. Кофлан В.М. Правові основи місцевого оподаткування в Україні: «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / В.М. Кофлан. – Ірпінь: НА ДПС України. – 2002. – 18 с.

15. Букіна І. Сучасні тенденції податкового адміністрування в зарубіжних країнах / І. Букіна // Світова економіка та міжнародні відносини. – 2009. – № 7. – С. 37–42.

16. Вікторчук М.В. Місце місцевих податків та зборів в податковій системі України / М.В Вікторчук // Сучасний науковий вісник. Науково- теоретичний та практичний журнал. – 2015. - №10 (257). – С.97-103.

17. Кучерявенко М. П. Податкове право України: навч. Посібник / за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2010. – 256 с.

18. Рамазанова Б. К. Наукові підходи до економіко-правової природи податків / Б. К. Рамазанова // Практика суспільного розвитку. – 2014. -№ 3 [Електронний ресурс]: Режим доступу –<https://cyberleninka.ru/article/n/nauchnye-podhody-k-ekonomiko-pravovoy-prirode-nalogov>

19. Атаманчук О. В. Регулююча функція податків та регуляторний потенціал податкової систем / О.В. Атаманчук // Економіка та держава. – 2008. - №10. - С. 26-29.

20. Господарське право; навч. Посіб. / Л. А. Жук, І. Л. Жук, О.М. Неживець. – К.: Кондор, 2003. – 400 с.

21. Фінанси України: Науково –теоретичний та інформаційно –практичний журнал/ МФУ – К: Фінанси України – 2005 - №9. – С. 16 – 21.
22. Абрамова А.С., Грапко Н.В., Жаворонок А.В. Система адміністрування податків в Україні. Фінансові дослідження. 2016. № 1(1). С. 6-12. URL: <http://fr.stu.cn.ua/tmppdf/12.pdf>.
23. Андрейків Т.Я. Формування місцевих бюджетів: соціально-економічний аспект. Науковий вісник херсонського державного університету. 2015. вип. 10. С. 93-96.
24. Бадида М.П. Податковий менеджмент у закріпленні фінансової самостійності місцевого самоврядування. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки». 2017. № 1(79). С. 138-141.
25. Бандида М. Роль місцевих податків і зборів у формуванні доходів бюджету міста. Ринок цінних паперів України. 2012. № 11-12. С. 37-40.
26. Білова Н. Місцеві податки і збори по-новому: знайомимося та готуємося до сплати. Податки та бухгалтерський облік. 2012. № 1-2.
27. Бюджетний кодекс України, зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
28. Грапко Н.В., Жаворонок А.В. Місцеве оподаткування в сучасних економічних умовах. Економіка та суспільство. 2017. № 9. С. 975-981. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/168.pdf.
29. Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ibser.org.ua>.
30. Державна політика, законодавчі напрацювання, проміжні результати першого етапу децентралізації влади в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua/about>.
31. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5 лютого 2015 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
32. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.
33. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» від 17 че-

рвня 2014 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.

34. Іваненко В. Місце та роль місцевих податків і зборів у забезпеченні місцевого самоврядування. Фінанси України. 2005. № 4. С. 32-34.

35. Карамушка Л.І. Формування місцевих бюджетів як складова бюджетного процесу. Вісник Дніпропетровської державної фінансової академії. Економічні науки. 2013. № 2(30). С. 123-132.

36. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні від 1 квітня 2014 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.

37. Крупка М.І., Кміть В.М., Паславська Р.Ю. система адміністрування податків в Україні: стан, проблеми та перспективи / М.І. Крупка, В.М. Кміть, Р.Ю. Паславська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2016. – Вип. 26.2. – с. 217 – 224.

38. Кублікова Т. Б. Управління інноваціями: теорія та практика: навчальний посібник / Т. Б. Кублікова. – Одеса: Астропринт, 2014. – 236 с.

39. Кульчицький М.і. Міжбюджетні відносини в економічній системі України: дис. ... док. екон. наук. Львів, 2016. 475 с.

40. Меуш Н.В. Проблеми місцевих бюджетів в умовах фінансової децентралізації. Теорія та практика державного управління. 2017. № 4(59). С. 1-6.

41. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua/news/bjudzhet/ptsm>

42. Місцеві бюджети: експерти підбили перші підсумки 2017 року. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/8053>.

43. Надьон Г.О., Харківський М.С. Перспективи розвитку системи місцевого оподаткування в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду. Часопис економічних реформ. 2010. № 3. С. 28-33.

44. Петричко М.М. Сучасний стан адміністрування податків і зборів в Україні / М.М.Петричко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. – 2016. – Випуск 16. Частина 2. – с. 133 – 135.

45. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

46. Податковий кодекс України, зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

47. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 червня 1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

48. Проскура К.П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації / К.П.Проскура – К.: ТОВ «Емкон», 2014. – 376 с.

49. Тарангул Л.Л. Основні напрями удосконалення законодавчої бази оподаткування місцевими податками і зборами. Економіст. 2009. № 3. С. 18-22.

50. Фурдичко Л.Є. Децентралізація: фінансова незалежність місцевих бюджетів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: [ird.gov.ua/sep/.../sep20155\(115\)_039_FurdychkoLYe.pdf](http://ird.gov.ua/sep/.../sep20155(115)_039_FurdychkoLYe.pdf)

51. Що очікує місцеві бюджети у 2019 році. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/9753>.

52. Hrubliak O.M., Karvatskyi M.V., Zhavoronok A.V. Methodical approaches to assess the efficiency of the budget process in Ukraine. Scientific Bulletin of Polissia. Chernihiv: ChNUT. 2018. № 2(14). Part 2. P. 108-113. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V11\(2018\)-01](https://doi.org/10.31521/modecon.V11(2018)-01).

53. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України : в 6 т. / редкол. : Азаров М. Я. (голова) [та ін.]. – К. : НДФІ, 2004. Т. 5 : Реформування міжбюджетних відносин і зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування. – 2004. – 400 с.

54. Дмитровська В. С. Зарубіжний досвід місцевого оподаткування / В. С. Дмитровська // [Електронний ресурс] – Режим доступу :<http://archive.nbu.gov.ua>.

55. Paying taxes 2017: The global picture [Електронний ресурс] / The world Bank. – Режим доступу: https://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/pdf/pwc_paying_taxes_2017_full_report.pdf

56. Онищенко В. Податкова система Франції / В. Онищенко // Вісник податкової служби України. - 2001. - №5. - С. 22-23.

57. Збірник "Розвиток місцевих фінансів в Україні та інших державах-членів Ради Європи". Деві К., Петері Г., Росіхіна В.Ю., В.В. Толкованов. – Київ, "Крамар",

2011, – 240 с.

58. Міжнародний досвід: адміністрування податків в Європі та в Україні//Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://sta-sumy.gov.ua>

59. Зарубіжний досвід місцевого оподаткування та можливості його застосування в Україні [Електронний ресурс] / Т. Г. Бондарук // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. - 2011. - № 1. - С. 56-66.

60. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету / [І.Ф. Щербина, А.Ю. Рудик, Т.С. Бабич, В.В. Зубенко]. – Київ, 2012.- С. 89-119

61. Реформування податкової системи в Україні: передумови й альтернативи [Електронний ресурс] / Т. Г. Молодченко // Актуальні проблеми державного управління. - 2010. - № 1. - С. 313-317. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2010_1_44

62. Податкова реформа. Оцінка основних ініціатив [Електронний ресурс] / Міжнародний центр перспективних досліджень: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: http://icps.com.ua/assets/uploads/images/files/verstka_pr.pdf

63. Волковець Т.В. Види екологічних податків, які застосовуютьс зарубіжними країнами / Т.В. Волковець // Фіннси України. – 2012.- №6. – С.27-34

64. Екологічні податки в діапазоні від 0,6% від ВВП в Іспанії дл 5,7% в Данії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://agroru.com/news/ekologicheskie-nalogi-v-diapazone-ot-1-6-ot-vvp-v-ispanii-do-702777.htm>

65. Податки в Німеччині: корисний досвід [Електронний ресурс] / Новини України – vkurse.ua : сайт. – 08 жовтня 2010. – Режим доступу: <http://vkurse.ua/ua/business/poleznyy-opyt.html>

66. Домбровська Т.М. Проблеми та перспективи екологічного оподаткування в Україні та світі /Т.М. Домбровська // Науковий огляд- 2014.- Т.5. - №4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/213/338>

67. Шако О. Європейська практика екологічного оподаткування відходів /

О. Шако // Економіст. – 2014. – №10. – С.51-55.

68. Захаркіна Л.С., Красуля А.В. До питання екологічного оподаткування в Україні / Л.С. Захаркіна, А. В. Красуля // Реформування системи сплати податків та зборів з урахуванням міжнародного досвіду: зб. наук праць за матер. наук.-практ. Круглого столу (Київ, 5 жовтня 2015 р.)- К.: Алерта, 2012. – С. 93-94.

69. Кублікова Т.Б. Прямі іноземні інвестиції: стратегія розвитку України: монографія / Т.Б. Кублікова, О.: Атлант, 2012. – 280 с.

70. Кублікова Т. Б. Інституційні інвестори : основні чинники розвитку / Т. Б. Кублікова // Схід. – 2008. – № 6(90). – С. 26-29.

71. Іваненко В. Місце та роль місцевих податків і зборів у забезпеченні місцевого самоврядування / В. Іваненко // Фінанси України. – 2005. – №4. – С.32-34.

72. Найдьонов В. Про реформування податкової системи / В. Найдьонов, О. Махмудов // Економіка України. – 2010. – №1. – С. 78-83.

73. Податкова реформа 2016 – фіскальна лібералізація // Комітет Верховної Ради України з питань податкової та митної політики [Електронний ре-сурс]. – Режим доступу: <http://fortetsya.org.ua/projects/vrprojects/10782-2015-10-19-07-28-42/>.

74. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

75. Моніторинг прогресу реформ. Звіт за 2015 рік. Розділ «Податкова реформа» / Національна рада реформ, Проектний офіс. – С. 49. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reforms.in.ua/ua/reformy/zvity>
http://reforms.in.ua/sites/default/files/upload/broshura_a4_ukr.pdf

76. Вавілов П.М. Ухилення від сплати податків в Україні: причини виникнення та шляхи подолання проблеми / П.М. Вавілов // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2013. – Вип. 2. – С. 24-27.

77. Молдован О. Щодо реформування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Аналітична записка [Електронний ресурс] / О. Молдован // Сайт Національного інституту стратегічних досліджень.- Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/217>

78. Тарангул Л.Л. Основні напрями удосконалення законодавчої бази оподаткування місцевими податками і зборами / Л.Л. Тарангул // Економіст. – 2009. –

№3. – 182 с.

79. Соколовська А. М. Податкова політика в Україні в контексті тенденцій реформування оподаткування у країнах ЄС / А. М. Соколовська, Т. В. Кошук // Фінанси України. – 2012. – № 1. – С. 94-115.

80. Паславська Р.Ю. Основні напрями реформування вітчизняної системи адміністрування податків / Р.Ю. Паславська // Формування ринкової економіки в Україні : науковий збірник. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. – Вип. 31. – Ч. 2. – С. 135–140.

81. Територіальні органи ДФС в Одеській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://od.sfs.gov.ua/>

82. Зубенко В. В. та ін.] ; ІБСЕД, Проект "Зміцнення місцевої фінансової ініціативи", USAID. – К.,2011. – 142 с.

83. Іваненко В. Місце та роль місцевих податків і зборів у забезпеченні місцевого самоврядування / В. Іваненко // Фінанси України. – 2005. – №4. – С.32-34.